

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **V.**, bytom H., zastúpený Ing. Š., bytom U. proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad Rožňava**, Šafárikova č. 71, Rožňava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. sp. 2010/00036-1 Sax zo dňa 2.9.2010, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sp 24/2010-23 zo dňa 3. novembra 2010 v časti o trovách v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sp/24/2010-42 z 01. februára 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 3Sp 24/2010-23 z 3. novembra 2010 v časti o trovách konania **m e n í** tak, že odporca je **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 32,68 EUR do 15 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Náhradu trov odvolacieho konania navrhovateľovi **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zrušil rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň priznal navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 15,43 EUR ako náhradu hotových výdavkov, ktorá pozostáva z náhrady za vykonanie cesty na pojednávanie vlastným motorovým vozidlom z dôvodu, že má preukaz osoby ťažko zdravotne postihnutej z Trebišova do Košíc a späť, ktoré bol odporca povinný zaplatiť v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Krajský súd na základe listu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky túto sumu opravným uznesením č. k. 3Sp 24/2010-42 zo dňa 1.2.2011 opravil na sumu 12,92 EUR.

Výrok o trovách napadol navrhovateľ prostredníctvom svojho zástupcu odvolaním, v ktorom žiadal nahradiť trovy konania vo výške 126,37 EUR v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku, a to 80,40 EUR ako náhradu cestovného a 45,97 EUR ako ušlú mzdu splnomocnenému zástupcovi navrhovateľa. Navrhovateľ namietal, že krajský súd opomenul, že náhrada cestovných nákladov sa skladá z dvoch zložiek. Navrhovateľ neskôr doručil súdu doplnenie odvolania, vzhľadom k tomu, že nedopatrením nezapočítal medzisúčet za cestu z Trebišova do Košíc a späť, a žiadal nahradiť trovy konania vo výške 164,07 EUR, a to 118,10 EUR ako náhradu cestovného a 45,97 EUR ako ušlú mzdu splnomocnenému zástupcovi navrhovateľa.

Odporca sa v stanovenej lehote k odvolaniu navrhovateľa vyjadril písomným podaním z 5.1.2011. Uviedol, že sa môže vyjadriť iba k tej časti odvolania, v ktorej navrhovateľ uviedol, že pracovníčka pozemkového úradu má cca 1000 EUR mesačnú mzdu a to tak, že uvedenú mzdu nemajú pracovníci ani po 15 rokoch služobnej praxe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu odvolania (§ 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) a jednomyseľne (§ 3 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je iba čiastočne dôvodné.

V predmetnej právnej veci priznal krajský súd podľa § 250l ods. 2 v spojení s § 250k ods. 1 OSP navrhovateľovi, ktorý v konaní mal úspech, náhradu trov konania, ktorá pozostávala z trov úkonov zástupcu navrhovateľa za účasť na pojednávaní dňa 3.11.2010. Vzhľadom na to, že navrhovateľa v súdnom konaní zastupoval Ing. Š., ktorý nie je advokátom, s prihliadnutím na ustanovenie § 137 OSP mu krajský súd priznal iba náhradu hotových výdavkov, ktorá pozostávala z náhrady za vykonanie cesty na pojednávanie vlastným motorovým vozidlom z dôvodu, že má preukaz osoby ťažko zdravotne postihutej z Trebišova do Košíc a späť. Za 108 km mu priznal náhradu za spotrebovaný benzín vo výške 12,92 EUR.

Podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP, ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 151 ods. 1 OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčíslit' najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 OSP ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčíslil, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Krajský súd správne uviedol, že navrhovateľ mal úspech a to bol dôvod na priznanie náhrady trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nesúhlasí so sumou, ktorej náhradu krajský súd navrhovateľovi priznal. Najvyšší súd Slovenskej republiky súhlasí s námietkou navrhovateľa, že náhrada cestovného sa skladá z dvoch zložiek, vzhľadom k tomu, že pri výpočte sa postupuje podľa zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách a podľa § 7 ods. 1 prvá časť vety spomínaného zákona, ak sa zamestnanec písomne dohodne so zamestnávateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla poskytnutého zamestnávateľom, patrí mu základná náhrada za každý 1 km jazdy (ďalej len "základná náhrada") a náhrada za spotrebované pohonné látky. Splnomocnený zástupca navrhovateľa najazdil cestou na pojednávanie z Trebišova do Košíc a späť 108 km. Základná náhrada je podľa opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 632/2008 Z.z.

0,183 Eur na 1 km. Za 108 km je základná náhrada 19,76 EUR. Automobil, ktorý použil zástupca, má spotrebu 10,5l/100km. Náhrada za spotrebovaný benzín je 12,92 EUR (10,5l/100km x 1,139 x 108). Spolu je to 32,68 EUR. Súd mu nemohol priznať stratu času, nakoľko nejde o hotové výdavky v zmysle § 137 OSP.

Navrhovateľovi nie je možné priznať ani trovy pri zabezpečovaní dôkazov v sume 80,40 EUR a ani ušlý zárobok splnomocneného zástupcu v sume 45,97 EUR, ako to žiadal v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, vzhľadom na to, že toto si nevyčíslil v súlade s § 151 OSP do troch pracovných dní odo dňa vyhlásenia rozhodnutia, ale vyčíslil si ich až v odvolaní voči napadnutému rozhodnutiu. Vyčíslenie trov prvostupňového konania až v odvolaní je už oneskorené a nemožno naň prihliadať. Najvyšší súd Slovenskej republiky k tejto lehote iba poznamenáva, že OSP v ustanovení § 151 ani v inom svojom ustanovení neumožňuje vyčíslenie trov konania do konca lehoty na podanie odvolania, ako je tomu pri zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku (§ 10 ods. 3 veta prvá zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov).

Navyše pokiaľ ide o trovy pri zabezpečovaní dôkazov v sume 80,40 EUR, súd by mu ich nemohol priznať ani v prípade ak by si ich vyčíslil včas, nakoľko ide o výdavky, ktoré vznikli pred začatím konania a za trovy konania sa považujú len tie výdavky, ktoré vznikli od momentu začatia konania do jeho skončenia, resp. ktoré vznikli aj pred začatím konania, ale ich vynaloženie bezprostredne súvisí s konaním.

K uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s § 250 ja ods. 3 veta druhá a § 220 OSP a rozhodnutie krajského súdu v napadnutej

časti týkajúcej na náhrady trov prvostupňového konania zmenil tak, že navrhovateľovi v súlade s ustanovením § 250k ods. 1 OSP a § 151 ods. 1 a 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP priznal náhradu trov konania v sume 32,68 EUR.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a podľa § 250k ods. 1 OSP, keďže navrhovateľ si v konaní trovy odvolacieho konania neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 08. novembra 2011

**Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová